

УДК 343.163:347.92](477)

DOI <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2023.4.25>**К. В. Шилан**аспірант
кафедри кримінального права, процесу та криміналістики
Класичного приватного університету

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ПРОКУРОРСЬКОГО КОНТРОЛЮ ТА НАГЛЯДУ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Згідно з цією статтею, найбільш поширеними адміністративними завданнями адміністративно-господарського відділу є перевірка дотримання вимог нормативних та облікових документів; проведення перевірок та надання практичної допомоги слідчим; організація оперативних нарад та заслуховування стану оперативно-розшукової та кримінальної роботи; ведення та контроль за обліками в окремих провадженнях або на окремих ділянках оперативно-розшукової роботи; підготовка вказівок та рекомендацій за результатами оперативно-розшукової діяльності; перевірка законності та обґрунтованості рішень у кримінальних справах. Участь громадян України у громадському контролі Громадяни України можуть брати участь у громадському контролі в порядку, встановленому Конституцією України, Законом України «Про громадські об'єднання» та іншими законами України, шляхом подання індивідуального звернення до Комітету з прав людини Верховної Ради України або до державних органів, через громадські об'єднання, членами яких вони є, чи депутатами місцевих рад. При цьому сфера громадського контролю може бути обмежена виключно Законом України «Про державну таємницю». Автор вважає, що відомчий контроль має організаційний аспект, який ґрунтується на положеннях Закону «Про оперативно-розшукову діяльність», статутах, відомчих наказах, інструкціях, методичних рекомендаціях та внутрішніх положеннях. Автор підкреслює, що координуюча роль прокурора є особливо важливою у забезпеченні законності та ефективності досудового провадження, у тому числі прокурорського нагляду. Порівняно з прокурорським наглядом, контроль Палати за характером впливу на досудове розслідування є більш динамічним (швидким та ефективним). Повноваження прокурора об'єктивно обмежені і реалізуються переважно у випадках проведення перевірок, оцінки скарг на дії слідчого, оцінки матеріалів, поданих на погодження, а також зупинення чи закриття провадження.

Ключові слова: адміністративний контроль, громадський контроль, відомчий контроль, прокурорський нагляд.

Постановка проблеми дослідження.

У будь-якій правовій державі законність є невід'ємним принципом, що лежить в основі всіх правовідносин у країні. В Україні принцип законності проголошений на конституційному та законодавчому рівні і його обов'язковість не викликає сумнівів. Однак випадки недотримання принципу верховенства права в різних сферах правовідносин є поширеними і численними. Особливо гостро ця проблема стоїть у контексті кримінального судочинства, зокрема діяльності слідчих підрозділів правоохоронних органів України під час досудового розслідування. У кінцевому підсумку, недотримання закону особами, які здійснюють кримінальне провадження, призводить до порушень прав і свобод людини і громадянина, подриву довіри не лише до правоохоронних органів, а й до дер-

жави в цілому, корупції та хабарництва. У цьому контексті адміністративно-правовий контроль та нагляд за додержанням законів слідчими підрозділами правоохоронних органів України набуває особливого значення.

Стан дослідження проблеми. Загалом контроль і нагляд як засіб забезпечення верховенства права досліджувався багатьма вітчизняними та зарубіжними науковцями: О. Ф. Андрійко, Г. В. Атаманчук, О. М. Бандурка, В. М. Гаращук, І. Б. Коліушко, Б. В. Коробейніков, О. Р. Михайленко, В. В. Пахомов, М. А. Погорецький, О. Ф. Скакун, М. М. Тищенко, М. К. Якимчій та інші. Питання управління та нагляду, особливо у сфері досудового розслідування, порушували Д. Харпенко, О. Цимбалістенко, О. Чіпець, Д. Сінгарев, І. Шульган, М. Юрчишин, О. Яновська та інші.

Однак, незважаючи на значний науковий доробок з цього питання, проблема вдосконалення адміністративно-правового контролю та нагляду за додержанням законів слідчими підрозділами правоохоронних органів України залишається актуальною, а нагальність її вирішення зростає в процесі реформування органів досудового розслідування та прокуратури України. Тому існує потреба в подальших теоретичних дослідженнях у цій сфері.

Метою цієї статті є визначення особливостей та методів контролю і нагляду за діяльністю слідчих органів у процесі виконання правоохоронних функцій держави, розмежування понять «контроль» і «нагляд», виявлення їх спільних та відмінних рис.

Виклад основного матеріалу дослідження. Слід зазначити, що згідно з Кримінальним процесуальним кодексом України, законність є однією із загальних засад кримінального провадження, якій повинні відповідати його зміст і форма. Ця засада деталізована у статті 9 КПК України, яка має назву «законність». Відповідно до цієї статті, під час кримінального провадження суди, слідчі судді, прокурори, керівники органів досудового розслідування, слідчі та інші службові особи зобов'язані неухильно додержуватися вимог Конституції України, цього Положення, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інших нормативно-правових актів. При цьому положення законодавства України та інших нормативно-правових актів з питань кримінального провадження повинні відповідати Кримінальному процесуальному кодексу України. При цьому кримінальне процесуальне законодавство України застосовується з урахуванням практики Європейського суду з прав людини [5].

Крім того, прокурор, керівник органу досудового розслідування та слідчий зобов'язані всебічно, повно і неупереджено дослідити обставини кримінального провадження, виявити обставини, які викривають чи виправдовують підозрюваного, обвинуваченого, пом'якшують чи обтяжують його покарання, дати їм належну правову оцінку та забезпечити ухвалення справедливого процесуального рішення відповідно до закону [5].

Стаття 8 Закону України «Про державну поліцію» також стосується питання законності і передбачає, що поліція (у тому числі слідчі підрозділи) зобов'язана діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Зокрема, працівникам поліції забороняється

виконувати накази чи розпорядження, які містять ознаки кримінального правопорушення або є явно незаконними. Накази, вказівки, доручення, службові, політичні, економічні чи інші прихильності вищих органів, начальників, службових або посадових осіб не можуть бути підставою для порушення поліцейським Конституції та законів України [9].

Легітимність і дисципліна в державному управлінні досягаються трьома основними методами: контроль, аудит та звернення громадян [1].

У загальному розумінні контроль – це перевірка, облік і нагляд за діяльністю когось або чогось [12, с. 274]. Тобто загалом поняття контролю та аудиту тісно пов'язані між собою, але не є тотожними. Контроль – це забезпечення фактичного дотримання підконтрольним об'єктом вимог чинного законодавства, спостереження і перевірка його законності, вивчення можливого втручання у підприємницьку та господарську діяльність, усунення недоліків і, за необхідності, притягнення до відповідальності. Аудит – це попередження, моніторинг та виявлення порушень у діяльності, що підлягає корпоративному та незалежному контролю.

Контроль слід відрізнити від аудиту, який є схожим видом державної діяльності, хоча вони мають деякі спільні риси, такі як мета забезпечення адміністративної законності та дисципліни, способи здійснення, такі як перевірки, вимоги до звітності та пояснень, а також обов'язковий характер приписів. Однак, на відміну від нагляду, контроль здійснюється різними органами на щоденній і безперервній основі. Нагляд, з іншого боку, здійснюється єдиним державним органом – прокуратурою (деякі види діяльності, такі як санітарний та пожежний нагляд, неправильно називають наглядом (насправді вони є управлінням). Обидва мають різну нормативно-правову базу. Основна відмінність між контролем і наглядом полягає в тому, що орган контролю має право втручатися в підконтрольну господарську діяльність (іноді замінюючи орган управління) і притягати порушників до юридичної відповідальності, в той час як прокуратура таких повноважень не має.

Здійснюючи свої наглядові повноваження, прокуратура опікується лише усуненням виявлених нею порушень закону. Прокуратура організовує протести, видає приписи або вимоги про усунення порушень закону, приймає рішення про притягнення винних осіб до дисциплінарної, адміністративної або кримінальної відповідальності, але не вживає конкретних заходів

для усунення (припинення) протиправної ситуації. Конкретні дії з наведення порядку здійснюються уповноваженими посадовими особами, тобто високопосадовцями, які мають право втручатися в оперативну діяльність правопорушника або підконтрольної йому організації.

Слід зазначити, що вищезазначені ознаки, притаманні органам контролю та прокуратури, не завжди виражені в повній мірі. Відповідно до чинного законодавства, органи контролю мають наглядові повноваження, тоді як органи прокуратури визнають ситуації, в яких вони мають елемент контролю. Наприклад, органи внутрішніх справ, які здійснюють адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі, не можуть самостійно притягати до відповідальності порушників правил адміністративного нагляду (їх має притягати до відповідальності суд (суддя)). Між тим, у статті 1 Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі» законодавець, всупереч назві цього нормативного акту, визначає адміністративний нагляд як тимчасовий захід спостереження і контролю, що здійснюється органами внутрішніх справ за поведінкою осіб, звільнених з місць позбавлення волі [2].

У зв'язку з цим Д. Хмелевський підкреслює, що нагляд за законністю органами досудового розслідування є похідною від кримінально-процесуальної функції прокурора. Слідчі виконують ті ж функції, що і прокурор, але їхня діяльність є підготовчою до діяльності прокурора. Прокурор звертається до суду з обвинувальним актом на підставі результатів досудового розслідування, проведеного слідчим. Тому прокурор зацікавлений у тому, щоб орган досудового розслідування у своїй діяльності виконував завдання кримінального процесу, а досудове розслідування проводилося кваліфіковано. У зв'язку з цим під час досудового розслідування прокурор здійснює нагляд за законністю діяльності органу досудового розслідування та процесуальне керівництво. На думку автора, прокурорський нагляд є особливо важливим, оскільки він слугує забезпеченню того, щоб права, свободи, гарантії та законні інтереси громадян, залучених до кримінального провадження та стадії досудового розслідування, не були безпідставно обмежені [13, с. 112–113].

Г. Р. Колесник підкреслює, що прокурорський нагляд у досудовому розслідуванні – це особливий вид кримінально-процесуальної діяльності прокуратури, яка є спеціальним державним

органом конституційного рівня, що представляє державу в особі її працівників і забезпечує постійний, безперервний і відкритий нагляд за додержанням законів як органом, що безпосередньо розслідує кримінальні правопорушення, так і всіма іншими учасниками досудової стадії кримінального провадження [3, с. 70].

Під наглядом за додержанням законів слідчими підрозділами правоохоронних органів України пропонуємо розуміти один із способів забезпечення законності діяльності слідчих підрозділів. Відповідно, функції прокуратури у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням – це сукупність повноважень, дій та заходів, що застосовуються прокуратурою з метою спостереження, виявлення та попередження випадків недодержання законів під час проведення досудового розслідування.

Розглянемо більш детально питання контролю та нагляду за додержанням законів слідчими підрозділами правоохоронних органів України.

По-перше, об'єктами контролю є наступні:

1) дотримання вимог Конституції та законів України, недопущення їх використання для узурпації влади, порушення прав і свобод людини і громадянина;

2) зміст і реалізація стратегій, доктрин, концепцій, державних програм і планів;

3) стан правопорядку в організації, укомплектованість організації кадрами, технікою, наявність необхідних матеріальних ресурсів та готовність до виконання покладених на неї завдань у мирний час та в особливий період;

4) наскільки ефективно використовуються ресурси, в тому числі бюджетні кошти [8].

По-друге, законодавець приділяє особливу увагу судовому контролю. Це означає, що рішення, дії та бездіяльність державних органів, їхніх посадових і службових осіб можуть бути оскаржені до суду, і таким чином можна контролювати виконання судових рішень.

У порядку, встановленому Конституцією України, Законом України «Про громадські об'єднання» та іншими законами України, громадяни України можуть брати участь у громадському контролі шляхом подання особистої заяви до громадського об'єднання, членом якого вони є, депутата органу місцевого самоврядування, Комітету з прав людини Верховної Ради України або державної установи заява може бути подана до громадського об'єднання, депутата органу місцевого самоврядування, Комітету з прав людини Верховної Ради України або державної установи. При цьому сфера громадської

експертизи може бути обмежена виключно Законом України «Про державну таємницю» [8].

Відомче управління має організаційний аспект, що ґрунтується на таких нормах, як службові статuti, положення, відомчі накази, інструкції, вказівки, директиви та правила внутрішнього розпорядку, вимоги яких, хоч і опосередковано, але, безперечно, впливають на кримінальну процесуальну діяльність уповноважених осіб.

Практика правозастосування підтверджує, що керівник слідчого підрозділу відповідно до своїх повноважень (адміністративних чи процесуальних) здебільшого використовує у своїй діяльності організаційні інструменти. Таким чином, відомче управління можна поділити на два види: процесуальне та організаційне (або адміністративне).

Як свідчить практика роботи слідчого управління, найбільш поширеними методами відомчого контролю є контроль за дотриманням вимог нормативних та облікових документів; проведення перевірок та надання практичної допомоги слідчим; проведення оперативних нарад та заслуховування стану оперативно-розшукової та кримінальної роботи; ведення діловодства та проведення ревізій за окремими процесуальними діями або на окремих ділянках оперативно-розшукової роботи; підготовка вказівок та рекомендацій за результатами оперативно-розшукової діяльності, а також перевірка законності та обґрунтованості слідчих матеріалів.

З метою інформування громадськості про діяльність поліції керівник поліції та керівники територіальних органів поліції повинні готувати щорічний звіт про діяльність поліції та публікувати його на офіційному веб-порталі поліції. Щорічний звіт повинен містити, відповідно, аналіз національної або регіональної криміногенної ситуації, інформацію про вжиті поліцією заходи та їх результати, а також інформацію про виконання пріоритетних завдань, покладених на поліцію та територіальні органи поліції відповідною поліцейською комісією [9].

Іншим проявом громадського контролю є взаємодія поліції з громадськістю шляхом підготовки та реалізації спільних проектів, програм і заходів, спрямованих на задоволення потреб населення та підвищення ефективності діяльності поліції під час виконання покладених на неї обов'язків. Контроль за діяльністю поліції також може здійснюватися у формі спільного розгляду представниками громадськості скарг на дії та бездіяльність працівників поліції

та перевірки інформації щодо належного виконання ними своїх обов'язків відповідно до законодавства України та інших нормативно-правових актів [9].

Контроль за діяльністю Державного антикорупційного бюро України здійснює Комітет Верховної Ради України, до предмета відання якого належать питання боротьби з корупцією і організованою злочинністю, в порядку, встановленому Конституцією України та законами України. Директор Державного бюро звітує перед Президентом України, Верховною Радою України та Кабінетом Міністрів України з найважливіших питань, пов'язаних з виконанням завдань Державного бюро та його підрозділів, додержанням законів і нормативно-правових актів, прав і свобод осіб, а також щорічно подає звіт про діяльність Державного бюро за попередні шість місяців [7].

Аналогічним чином здійснюється моніторинг діяльності Державного бюро розслідувань, Директор якого також щорічно звітує перед Президентом України, Верховною Радою України та Кабінетом Міністрів України з основних питань діяльності ДБР та його підрозділів, виконання покладених на них завдань, додержання законів та інших нормативно-правових актів, прав і свобод людини і громадянина, подає Президенту України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України звіт про діяльність ДБР за попередній рік [6].

Слід підкреслити, що з метою запобігання та виявлення правопорушень у діяльності працівників Державного бюро розслідувань у Державному бюро розслідувань функціонує підрозділ внутрішнього контролю, який підпорядковується безпосередньо Директору Державного бюро розслідувань.

Що стосується нагляду за додержанням законів слідчими підрозділами правоохоронних органів України, то слід зазначити, що відповідно до п. 1 ст. 131 Конституції України нагляд за негласними слідчими, розшуковими та іншими негласними слідчими і розшуковими діями органів правопорядку, організація і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження є однією з основних функцій прокуратури [4]. Аналогічно, стаття 2 Закону України «Про прокуратуру» визначає функції прокуратури як нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство. Крім того, у складі

прокуратури України діє спеціалізована антикорупційна прокуратура (як самостійний орган), на яку Національною антикорупційною службою України покладено функцію нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності, дізнання та досудового слідства [10].

Крім того, стаття 25 Закону передбачає нагляд за додержанням законів органами, що проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство. Відповідно, прокурор здійснює нагляд за додержанням законів органами, що проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство, які реалізують права і виконують обов'язки, передбачені Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» та Кримінальним процесуальним кодексом України. Письмові вказівки прокурора органам, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове слідство, даються в межах його повноважень, є обов'язковими для виконання цими органами і підлягають негайному виконанню. У разі видання прокурором вказівки, що виходить за межі його повноважень, він несе відповідальність, передбачену законом [10].

Також передбачено, що Генеральний прокурор, керівники, перші заступники та заступники керівників обласних і районних прокуратур відповідно до розподілу обов'язків здійснюють нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове слідство, а також координують діяльність правоохоронних органів відповідного рівня у сфері протидії злочинності. Прокуратура реалізує свої координаційні повноваження шляхом організації спільних нарад, створення міжвідомчих робочих груп, проведення координаційних заходів та аналітичної діяльності. Організаційний порядок роботи з координації діяльності правоохоронних органів та взаємодії прокуратури з суб'єктами боротьби зі злочинністю визначається положеннями, які затверджуються спільним наказом Генерального прокурора та керівників інших правоохоронних органів і підлягають реєстрації в Міністерстві юстиції України [10].

Відповідно до статті 36 Прокурорського кодексу України, при здійсненні нагляду за додержанням законів у формі процесуального керівництва під час досудового розслідування прокурор уповноважений

1) розпочинати досудове розслідування за наявності підстав, передбачених цим Кодексом;

2) мати повний доступ до матеріалів, документів та іншої інформації, що мають значення для досудового розслідування;

3) визначення органу досудового розслідування для здійснення досудового розслідування;

4) доручати слідчим та органам досудового розслідування проведення слідчих (розшукових) дій, негласних слідчих (розшукових) дій та інших процесуальних дій у строки, визначені прокурором, або давати вказівки щодо їх проведення чи брати участь у них, а в разі необхідності – особисто проводити слідчі (розшукові) дії в порядку, передбаченому цим Кодексом) вчиняти дії та проводити процесуальні дії;

5) скасовувати незаконні та необґрунтовані рішення слідчих;

6) за наявності підстав для відводу, передбачених цим Кодексом, або в разі неефективності досудового розслідування порушувати питання про відсторонення слідчого від здійснення досудового розслідування та призначення іншого слідчого керівником органу досудового розслідування [5].

Як показано вище, питання нагляду та контролю за додержанням законів слідчими підрозділами правоохоронних органів України регулюється Кримінальним процесуальним кодексом України, законодавством України та іншими нормативно-правовими актами у цій сфері. Однак, має місце значна кількість порушень процесуальних прав та недотримання вимог закону.

У зв'язку з цим С. Слинко зазначає, що система перевірки заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, завдяки еволюції та частим реформам, нині включає якісно нові процедури правового регулювання звернень громадян та обліку прийнятих за ними рішень, розвинений відомчий і судовий контроль та початкові стадії досудового провадження, претензійного та судового розгляду. Наголошується на необхідності нагляду з боку прокуратури за дотриманням прав заявників і потерпілих під час розгляду звернень учасників масових заходів [11]. Також трапляються випадки, коли прокуратура, отримавши скаргу на таку бездіяльність поліції, не тільки не реалізує повноваження, передбачені Кримінальним процесуальним кодексом України, але й неналежним чином направляє таку скаргу до Інспекції з порушенням вимог Закону України «Про звернення громадян».

Висновок. Таким чином, слід окремо зазначити, що положення, які визначають порядок реагування державних органів на інформацію

про правопорушення, не можуть бути замінені положеннями Закону України «Про звернення громадян».

Пропонується внести зміни до частини першої статті 3 Кримінального кодексу України, яка передбачає офіційне тлумачення понять «контроль» та «нагляд», тобто заходи щодо вдосконалення адміністративно-правового контролю та нагляду за додержанням законів слідчими підрозділами правоохоронних органів України. Зокрема, нагляд за додержанням законів слідчими підрозділами правоохоронних органів України пропонується розуміти як один із способів забезпечення законності в діяльності слідчих підрозділів, як функцію прокуратури та, відповідно, форму процесуального керівництва досудовим розслідуванням, як сукупність заходів щодо спостереження, виявлення та попередження випадків недодержання законів під час проведення досудового розслідування запропоновано розуміти його як сукупність повноважень, дій та заходів.

Список використаної літератури:

1. Адміністративне право України : підручник : Ю. П. Битяк, В. М. Гарашук, О. В. Дьяченко та ін. ; за ред. Ю. П. Битяка. Київ : Юрінком Інтер, 2005. 544 с.
2. Адміністративне право України : підручник для юрид. вузів і фак. : Ю. П. Битяк, В. В. Богущкий, В. М. Гарашук та ін.; за ред. Ю. П. Битяка. Харків: Право, 2000. 520 с.
3. Колесник Г. Р. Прокурорський нагляд у досудовому розслідуванні за КПК України 2012 року : функціональна характеристика, повноваження, форми реалізації. *Форум права*. 2016. № 5. С. 68–72.
4. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
5. Кримінальний процесуальний кодекс : прийнятий 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9–10, № 11–12, № 13. Ст. 88.
6. Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 12 лист. 2015 р. № 794-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 6. Ст. 55.
7. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1698-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 47. Ст. 2051.
8. Про національну безпеку України : Закон України 21 черв. 2018 р. № 2469-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 31. Ст. 241.
9. Про Національну поліцію : Закон України від 02 лип. 2015 р. № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379.
10. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1697-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2–3. Ст. 12.
11. Слинько С. Порядок розгляду в органах внутрішніх справ заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення. *Судебно-юридическая газета*. 2014. 15 лютого. URL: <https://sud.ua/ru/news/blog/60562-poryadok-rozglyadyv-organahvnytrshnh-sprav-zayav-povdomlen-pro-kriminalpravoporpyshennya>
12. Словник української мови : в 11 т. / за ред. І. К. Білодіда ; АН УРСР; Ін-т мовознавства. Київ: Наукова думка, 1973. Т. 4. I – М. 840 с.
13. Хмелевський Д. Підвищення ефективності прокурорського нагляду за дотриманням законів органами досудового розслідування. *Юридична Україна*. 2013. № 6. С. 110–114.

Shylan K. V. Peculiarities of prosecutorial control and supervision: a theoretical aspect

According to this article, the most common administrative tasks of the administrative and economic department are Verification of compliance with the requirements of regulatory and accounting documents; conducting inspections and providing practical assistance to investigators; organization of operational meetings and listening to the status of operational investigative and criminal work; record-keeping and control in individual proceedings or individual areas of investigative work; preparation of instructions and recommendations based on the results of investigative activities; checking the legality and validity of decisions in criminal cases. Participation of Ukrainian Citizens in public control Citizens of Ukraine can participate in public control in the manner established by the Constitution of Ukraine, the Law of Ukraine "On Public Associations" and other laws of Ukraine, by submitting an individual appeal to the Committee on Human Rights of the Verkhovna Rada of Ukraine or state bodies, through public associations of which they are members or deputies of local councils. At the same time, the sphere of public control can be limited exclusively by the Law of Ukraine "On State Secrets". The author believes that departmental control has an organizational aspect, which is based on the provisions of the Law "On Operational-Investigative Activities", statutes, departmental orders, instructions, methodical recommendations, and internal regulations. The author emphasizes that the coordinating role of the prosecutor is particularly important in ensuring the legality and effectiveness of pretrial proceedings, including prosecutorial supervision.

Compared to prosecutorial supervision, the Chamber's control over the nature of the influence on the pre-trial investigation is more dynamic (quick and effective). The powers of the prosecutor are objectively limited and are exercised mainly in cases of conducting inspections, evaluating complaints about the actions of the investigator, evaluating materials submitted for approval, as well as stopping or closing the proceedings.

Key words: *administrative control, public control, departmental control, prosecutor's supervision.*